

LOVOGEVANGELIUM

Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 10

Desember 1989

25. årg.

O jul med din glede!

Slik lyder det i en barnlig julesang. Julen kalles jo gjerne en *gledens høytid*. I julen skal en være glad. Og alt legges da opp til dette, både fra verdslig og religiøst hold. Å skape den rette stemning rundt høytiden. Men *hva* er det vi gleder oss over? Det norske folk som lik Kain er på flukt bort ifra Gud som aldri før og «bosetter» seg i trygg avstand fra Ham. Hva gleder de seg over? Hva feirer de? Syndebæreren er kommet, men de «bosetter» seg langt borte i fra Ham *med sin synd*. Og vi som kalles Guds folk og som bekjenner Hans navn, hva med oss? Hva er det vi gleder oss over? Har vi Hans navn på leppene, men ikke i hjertet? Er julen også for oss bare blitt en stor religiøs høytidsfest uten egentlig innhold? Som kjent, det naturlige menneske er uhelbredelig religiøst, og trenger derfor til slike høytider og dager. Det er med på å gi livet innhold og kaste glans over det, mens hjertet kan være fjernt fra høytidens innhold.

Guds ord taler også om det frafalne Israel og understreker at de *tok vare på* høytider og religiøse festdager, men uten *hjerteforhold* til høytidens innhold. «Dette folk ærer meg med lepene, men *deres hjerte* er langt borte ifra meg». Mt. 15, 8.

Men kjære leser, du som søker Gud. Hva *mennesket* på denne syndens jord holder dette for å være, det er i grunnen uvesentlig. Hør du hva *Gud* holder det for å være: «Se, jeg forkynner dere en *stor glede* – *stor glede* – en glede for *alt folket*». Ja, for *alt folket*! Du og jeg og alle mennesker er Ham gitt! Syndebæreren, Frelseren, Forsoneren, Stedfortrederen. Jesus!

Å du, for et mørke i menneskehjertet. Enda de feirer høytiden, haster de aller fleste imot evigheten uten å akte på Ham, julens glede, som *alene* er gitt oss til frelse i fra vredesdommen, som *kommer*. Uten å akte på Ham som himmelens Gud gjennom engler forkynner oss som en stor glede!

La oss denne julen la sangerens ord få tone for oss: «La oss akte vel på tiden da du søker oss o Gud. Snart går nådens tid og siden får vi ikke flere bud.»

Ja, la oss det!

«*Mitt hjerte alltid vanker i Jesu føderum, Der samles mine tanker som i en hovedsum. Der er min lengsel hjemme, Der har min tro sin skatt, Jeg kan deg aldri glemme, Velsignet julenatt!*»
(Brorson)

Einar Kristoffersen

Ordet ble kjød

Ordet, det evige Ord, ble kjød! Guds evige Sønn ble menneske, et sant menneske, bare ikke et syndig menneske, men et rent menneske.

Født av en kvinne. Den som er født av en sann, naturlig kvinne, må være et sant, virkelig menneske. Så er da Guds evige Sønn virkelig en som hører vår slekt til. Hans stamme og slektninger regnes blant Adams etterkommere. Det viser også den første siden i Det Nye Testamente. Hvor ubegripelig Guds kjærlighet er, som kunne fatte et så nådig råd til vår frelse!

Men her svartner det for fornuftens øyne. Guds evige Sønn skal også være vår bror! Er det sant? Er det mulig? Jeg kan ikke forstå det. Men jeg kan heller ikke komme bort fra det. Det er som tankene mine snøres inn i et garn av evige ubegripeligheter, men også av klare vitnesbyrd. Og spørsmålet er av slik betydning at hele kristendommen står og faller med det – ja, hele vår frelse og salighet.

På den ene siden er det så altfor stort og herlig at vi arme falne mennesker skulle bli skattet så høyt og få den ære at Guds evige Sønn skulle bli vår bror. Det er så altfor stort og herlig til at jeg skulle kunne tro det.

På den andre siden er denne anstøtsteinen for svær og tung til at jeg kan velte den bort. En hel verden av vitnesbyrd bekrefter den: Først møter vi en lang tidsalder hvor det på en vidunderlig måte ble forutsagt. Så kommer en ny tidsalder hvor alt det som var forutsagt, på en vidunderlig måte gikk i oppfyllelse, og det til punkt og prikke. Kan jeg

uten videre forkaste den personen som er midtpunktet både i det som ble forutsagt og i det som gikk i oppfyllelse? Skal også jeg prøve å forkaste den steinen som bygningsmennene forkastet, men som Gud likevel gjorde til hovedhjørnesten? Eller kan jeg forkaste det jeg selv ser av Guds rike og opplever i samfunnet med den trofaste Herre hver dag?

Å nei, Han er en levende Gud som er alle steder. Vi kjenner Ham jo. Men bare slik Han åpenbarte seg i kjød. For ingen kjenner Faderen, uten Sønnen.

Men om det er slik – kan jeg da på den andre siden tro alt det store og herlige som ligger i dette at Gud er blitt åpenbart i kjød? Det er jo altfor stort og herlig! Og likevel er det en evig og guddommelig sannhet – en sannhet som er like fast og guddommelig, selv om alle mennesker brøt fornuften sin i stykker på den! Ja, Gud være lovet at vi ikke kan forstå dette, at vi ikke har en så liten Gud at vår arme, blinde fornuft skulle kunne følge Ham. Gud bevare oss i fra å ha en Gud som ikke skulle overgå vår forstand. Vi kan jo ikke engang forstå oss selv.

Men at det trange og ødelagte hjerte vårt ikke kan bevare denne usigelige skatten og gleden, det er likevel en plage. Og en kunne nok ønske at en var kvitt den. Kunne jeg bare bevare denne store herligheten i mitt hjerte, at Guds evige Sønn er vår bror, da ønsket jeg ikke mer. Da hadde jeg nok. Ja, nok for tid og evighet.

For da skulle jeg nok forstå at dette har så stor betydning for meg i alle ting, at jeg ikke lenger skulle ha en eneste

bekymring i hjertet mitt. Nei, det arme hjertet mitt skulle vel meget mer bli sprengt av altfor stor frys og glede. Er vår falne slekt, som var så dypt fornæret, blitt hedret på en slik måte at Guds evige Sønn er gått inn i vår slekt og blitt en av oss, vår bror – ja, da vil jeg ikke vite mer.

Da er sannelig vår slekt blitt så høyt æret – opp til selve himmelen – at en trygt kan si at den skaden og fornedelsen vi led ved syndefallet er mer enn forsvunnet. Det er nå blitt den aller største ære å være menneske. De hellige engler har sannelig grunn til å ønske: «Å, den som bare hadde vært menneske!»

Det er sant det som Luther bemerker, at når Guds Sønn er blitt menneske, burde det ha den virkning på oss at vi inderlig elsket og gledet oss over alt det

som heter «menneske». Aldri skulle vi mer kunne være uvennlig mot noen som tilhører denne slekten.

Alle kristne skulle fordype seg mer i dette. De skulle be Gud om nåde til å få denne sannheten inn i hjertet, så de med stor glede kunne si: Nå trenger jeg ikke mer! Guds Sønn er menneske, og jeg er også et menneske! Da trenger jeg ikke mer.

Da skal alt bli godt. Er Guds Sønn blitt vår bror, da aner jeg en større kjærighet i Guds hjerte til oss, enn vi noengang har trodd. Da må det ikke være slik som vi ofte tror, at Gud er langt borte og ikke bryr seg om oss. Når Gud skjuler seg for oss, som om Han ikke skulle bry seg om oss, er det derfor noe ganske annet Han mener.

C. O. Rosenius

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.

Eksp.: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05-55 83 63

Alt som har med bladets eksp. å gjøre, såsom tinging, oppsigelse og adresseforandring blir sendt dit.

Gaver til bladet kan sendes kass. M. Bø Postgiro 5 68 21 33.

Red. Einar Kristoffersen, Eklundbk. 11
3770 Kragerø,
tlf. 03-99 08 45

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Karl B. Bø,

Vistnesvn. 13, 4070 Randaberg. Tlf. 04-41 87 46

Kass. Margrete Frafjord,
Boks 89, 5582 Ølensvåg

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3204.10.10222

Guds underbare frelse

Luk. 2, 8–15

Ja, tenk du, her står det at det var noen hyrder som våkte og holdt vakt. For et under! Så var det noen som englene kunne få nå med en himmelsk budskap. Hvordan er det i dag mellom oss, kjære venner? Er der ennå noen hyrder som våker og holder vakt over menigheten? Er der noen som i nød over mørket som veller inn over oss, våker, ber og roper til Herren? Er der noen som får

et himmelsk budskap i dag, mens folket sover? Ja, hvordan står det til med oss, kjære venner?

Her står det at de var ute på marken. Tror du det var stille der ute? Å ja, jeg tror det var en himmelsk stillhet. Og skal du og jeg ha dette himmelske åndssamfunn, denne himmelske kontakt da må der være stillhet! Men er det noe som preger oss alle i dag så er det akkurat det motsatte. Uro og bråk hvor vi snur oss, latter og skrål. Og så lar vi oss rive med i alt dette. Men tenk du, her er ennå noen som våker, ja, der er ennå noen som roper i stille nattetimer: «Herre du må frelse. Herre det går under. Herre forbarm deg!»

Å, så godt det er at det ennå finnes noen stakkars hyrder på markene rundt omkring. Du, det foregår i det stille mens hjorden ligger der og aner fred og ingen fare. Herbergene var fulle av folk, der var nok mye bråk og uro. Og så skjer der noe. I byen der folket er? I herbergene? Nei og etter nei! Det er i stillheten på Betlehemsmarken det skjer. Der kommer et budskap fra himmelen til noen hyrder som våker over sin hjord. Å, for et budskap: «Eder er i dag en Frelser født, som er Kristus, Herren i Davids stad.» Dette velsignede ordet EDER, det gjelder også deg og meg, men det blir kun åpenbart for den som våker.

Du, en frelser er født for å frelse folket fra syndene deres. Er det virkelig sant? Salige himmelske budskap for syndere. Et lys fra himmelen midt på natten, midt i mørket. Guddommelige ting er

det som foregår. Et barn blir født. Kjenner du til dette i ditt liv? Du ble født! Det kom et budskap i fra himmelen og fødte deg? Kjære deg, du kjenner vel til dette? Skyv ikke dette i fra deg, det gjelder livet! Du skal få kalle Ham Jesus med alt det som veller fram av dette navn. Det er ikke gitt noe annet navn som kan frelse, og dette er gaven julenatt somgis for intet.

Her står også om hyrdene at de ble forferdet over engelen de så og dette herlighetens lys som omgav dem. Ja, dette kjenner vi vel så godt til i våre liv, forferdet og redde så mang en gang når Herren kommer: «Hvor er du? Hva har du gjort?» Men du for et under når Han kommer slik for å avkle og ikle, og at Han ennå får oss i tale. Tenk du, bare fredstanker med oss og ikke tanker til ulykke.

Så står her noe til slutt i vers 15: »La oss nu gå like til Betlehem og se dette som har hendt og som Herren har kunn gjort oss.»

Budskapet ifra himmelen falt i god jord og de tok ut i tillit til dette som Herren hadde kunngjort. De gikk like til Betlehem. De lot seg ikke hefte ved noen ting, men de ville se dette med «egne øyne.» Og hva fikk de se? Jo, dette som ikke kom opp i noe menneskehjerte, men var ene og alene Guds verk. Ordet var blitt kjød og hadde tatt bolig hos menneskene.

Før i tiden spurte man seg imellom: «Har du fått se det?» Og jeg spør deg i dag: «Har du fått se det?» Gå like til

Betlehem, til Guds ord, og du skal få se
Guds underbare frelse.

«*Hvorledes kan jeg vite at jeg er født av
Gud, at Jesus er min Frelser og synden
slettet ut?*

*Spør ei det gamle hjerte, det er bedrage-
lig, nei se og les i Herrens ord der står
det skriftelig.»*

Sølvi Straumstein

FOR SENT!

Luk. 16, 19–31

*Det er ikke hyggelig å komme for sent
til tog eller buss. Du kom kanskje på
stasjonen og hørte en stemme som sa:
«Ta plass, lukk dørene.» Toget forsvant,
men du ble ikke med.*

Den rike mann – uten navn – ventet med å omvende seg til det var for sent.

Den fattige hadde et navn: Lasarus het han. Men han hadde også et navn i himmelen – skrevet med Lammets røde blod.

Disse to bytter rolle fra den dag de flyttet fra jorden. Lasarus ble hentet av engler og båret bort i Abrahams skjød. Den andre døde og ble begravet – og slo sine øyne opp i dødsriket, der han var i pine. For sent bad han om forbarmelse. For sent var det å vitne for sine

brødre. For sent var det å omvende seg. For sent trodde han det som står skrevet i Bibelen.

Den rike mann er ikke alene om å være for sen til å ta imot frelsen i Jesus Kristus. «Fra den stund av da husbonden har reist seg og lukket døren, og dere begynner å stå utenfor og banke på døren og si: Herre, lukk opp for oss! da skal han svare og si til dere: Jeg vet ikke hvor dere er fra.» Luk. 13, 25. For sent – døren var lukket for alltid.

*«Kom til din Frelser, oppsett det ei!
Her i sitt ord han viser deg veg.
Kjærlig og nådig innbyr han deg,
kaller og sier: Kom!»*

Alfred Knivedalen

Vend om! Himmelriket er kome nær!

«Frå den tida tok Jesus til å tala til folket og sa: Vend om! Himmelriket er nær!» (Mat. 4, 17).

Det var dei fyrste orda Jesus sa då han begynte sin gjerning og tala til folket. Og den same bodskapen ba han sine forkynna til endane av jorda, forkynna Ordet om riket og gjera alle folk til hans læresveinar.

Den dagen var det vel ingen som forsto kva han meinte, men «de skal skyna det sidan».

Ein gong spurde farisearane Jesus når Guds rike skulle koma, og han svara dei: «Guds rike kjem ikkje so at ein kan sjå det for augo. Ein kan ikkje heller seia: Sjå her er det! eller: Der er det! For Guds rike, det er inne i dykk». (Luk. 17, 20–21). Og på Pilatus sitt spørsmål: «Er du ein konge?» svara Jesus: «Mitt rike er ikkje av denne verda.» (Johs. 18, 36). Det er mange også i dag som ikkje veit kva som er Guds rike, som leitar og spør og tek feil.

Kva er så Guds rike?

Kva meinte Jesus då han sa Guds rike er nær? Det kan berre Guds ord svara på. Det kan vel ikkje vera tvil om at *han meinte Jesus*. Ein annan stad seier Jesus: «Søk fyrst Guds rike, og hans rettferd!» Jesu Kristi rike kom til denne verda med Jesus og hans person, og utan han finst det ikkje noko Guds rike. Og av orda ovanfor ser me at Guds rike er ikkje av verda, slik at ein kan seia her er det, eller der er det. Det vil seia at Guds rike er ikkje den ytre synlege kyrkja eller forsamling, *For Guds rike er inne i dykk*, det er usynleg som sjel

og sinn, det er eit rike som ikkje forgår, men varer æveleg. Peter seier i 2. Pet. brev 1,11: «For på denne måten skal det rikeleg verta gjeve dykk inngang i vår Herre og frelsar *Jesu Kristi ævelege rike*.»

Det består ikkje i ord, ikkje i våre gjerningar, *men i rettferd, fred og glede i den heilage Ande* (Rom. 14, 17), i *tru på Jesus Kristus og han krossfest* (1. Kor. 2, 2). Med andre ord består Guds rike av at *Jesu Kristi Ånd og sinn bur og lever sitt liv i vårt hjarta og sjelsliv*. Difor seier Guds ord at me må ta vare på hjarte framfor alt me vaktar, for livet går ut frå det.

Av dette ser me at om me vil byggja Guds rike, gjera menneske til Jesu læresveinar og utføra det Gud har kalla oss til, så gjer me ikkje det ved å byggja ytre kyrkjer og organisasjonar, for han byggjer sitt rike i menneskehjarta og sjelslivet.

Det andre Jesus sa var: Vend om!

Kva skulle dei venda seg frå? Og kva skulle dei venda seg til? For det ligg jo i ordet vend om. Svaret må vel vera: Frå vantrua, synda og syndelivet, det religiøse livet dei levde som menneske. Til Jesus og livet i trua på han som døydde for våre synder og stod opp til vår rettferdigjering, til livet i Kristus Jesus, Guds rike som var kome nær. Omvenning er å venda om frå den breie vegen som fører til fortapinga, der dei fleste menneske går. Til den tronge porten og den smale vegen som fører til livet, som Jesus seier det er få som finn og ferdast der. Her ottast eg for at mange tek feil

av kva omvending er, også av dei som forkynner Guds ord. Å venda om til ei kristen forsamling, og kristen vedkjenning og religiøst liv, ta eit kristent standpunkt, er ikkje det same som å koma inn i Guds rike. Jesus seier at utan du blir fødd på nytt, blir fødd av Anden, kan du ikkje sjå Guds rike eller koma inn i det (Johs. 3, 1–8). Korleis kan det gå til? spurde Nikodemus Jesus, og likeeins spør alle naturlege menneske. Det veit berre den som har erfare denne Andens gjerning. Det kan heller ingen læra deg eller forklara for deg ved hjelp av din forstand, eller ved eigen forstand.

Det var to ord som vekte meg som ufrelst og som førde til mi omvending: Det fyrste lydde: «Vil du bli frelst, må du leggja bort forstanden din, for ingen kan *forstå* seg frelst, men kan berre *tru* seg frelst.» Det andre var: «Utan at du blir fødd på nytt, kan du ikkje koma inn i Guds rike». Dei to orda brukte Anden til å vekkja *samvitet* mitt i syndelivet, til å sjå min fortapte tilstand og å føra meg til nådestolen i trua der eg fann nåde og miskunn og blei ein ny skapning i trua på Jesus Kristus.

Korleis skal det gå til?

Jesus seier at *Anden overbevisar om synd*, «avdi de ikkje trur på meg». Til det brukar han Guds ord: «Men vert du standande i det som du hev lært, og det som du er yvertydd um! for du veit kven du hev lært det av! Og du kjenner alt frå barndomen i dei heilage skriftene, som kan gjera deg vis til frelsa ved trua på Jesus. Heile skrifta er innanda av Gud. (2. Tim. 3, 14–17).

Trur du ikkje at Bibelen er Guds ord, les eller høyrer du ikkje Guds ord, vil

du aldri få sjå Guds rike eller koma inn i det. Jesus seier: «Vert de verande i mitt ord, så skal de læra sanninga å kjenna, og sanninga skal gjera dykk frie.» Der lærer du å kjenna sanninga om deg sjølv, sanninga om Gud og sanninga om frelsa i i Kristus Jesus. (Les Rom. 3. kap.)

Det er ikkje nok å vita at me er syndrar, det veit alle, for dei orsakar seg med at syndrar er me alle. Heilaganden må få vekkja samvitet, så du ser at synda er ikkje viten og kunnskap, men ein levande realitet med smerte og naud og sorg. Syndenauda og smerta er som ein vulkan som aldri kviler natt som dag, og det er berre den sjuke som treng lækjar, og det er berre dei som søker lege. Då bodet kom livna synda opp, og det eg tenkte skulle bli til liv, det fekk eg erfara blei meg til død, vitnar Paulus. Jesus seier at han kom ikkje for å frelsa dei friske, heller ikkje dei rettferdige, men for å kalla syndrar og dei som såg dei var fortapte – til omvending og frelse.

Det er slike vakte og søker sjeler Jesus leitar etter, for det er berre slike han kan få frelsa. Er du ein slik vakt og søker, vil eg gi deg det rådet at du vender deg til Jesus, som seier: Vend om, kom til meg og høy, so skal sjela di leva! Kalla på meg den dag du er i naud, so skal eg utfri deg, og du skal prisa meg! Kvar den som kallar på meg, han skal bli frelst!

Kvar er så Jesus å finna? Be, så skal de få, leita så skal de finna, banka på, skal det bli opplete for dykk. For kvar den som bed, han får, den som leitar han finn, og den som bankar på blir det opplate for. Det kan eg vitna er sant av

eiga erfaring. Eg fekk det ikkje til å omvenda meg, heller ikkje til å leva som ein kristen. Då bøygde eg mine kne der eg var, og slik eg var, og ba: Herre Jesus, kan du frelsa ein slik syndar som meg? Då fekk eg sjå at han hadde alt frelst meg, då han blei lyft opp på krossen på Golgata. «Det er liv i et blikk på

det Golgata kors, ja, just nu er der liv og for deg!» Jesus viste også Nikodemus dit i Johs. 3, gå du same vegen. Du har direkte linja til himmelen kvar du er og kven du er, og Jesus Kristus krossfest finn du i Guds ord der Gud sjølv vitnar om Son sin, og kvar den som trur på han er frelst.

Amund Lid

Inspirasjon

Det er sjeldent en hører det blir skrevet eller talt om inspirasjon, enda det har mye større betydning enn mange av oss tror.

Vi som husker de gamle ulærde emissærene og tenker tilbake på den tiden, har et lite innblikk i hva det vil si å være inspirert. Deres tale grep dem selv, og den grep tilhørerne, så hele forsamlinger, både troende og vanstro, ble grep av det Guds ord de hørte. Vi kunne se og forstå at de var grep av en makt fra en annen verden, og en kunne føle kraften som strålet ut av deres person når de steg frem for forsamlingen. Å høre en mann forkynne Guds ord inspirert fra det høye, det er noe av det gildeste vi kan oppleve her på jorden. Men det hender ikke så ofte i dag, og mange av de unge har vel aldri hørt det.

Da må vi spørre: Hva kan årsaken til det være? Årsakene kan vel være så mange, men hovedårsaken er nok at

Ordet og Ånden av enn eller annen årsak ikke får den makt over vårt sinn og ånd som de skulle. Og dertil så er folket nå blitt så vant til å høre forkynelse uten inspirasjon, at det er få som sakner det. Ludvig Hope sa en gang at vil du lære å preke med inspirasjon, da skal du gå og høre på en kommunist, for han er selv grep av det han forkynner, og derved griper det også tilhørerne.

Bibelen taler om å være fylt av Ånden, og det må vel være de som blir inspirert av Ånden og taler grep av Åndens makt og innflytelse, så folket blir grep av Gud. Apostelen Paulus skriver jo til tessalonikerne: «For vårt evangelium kom ikke til eder bare i ord, men og i kraft og i den Hellige Ånd og i stor fullvissitet». (1. Tesal. 1, 5).

All den teoretiske og åndsforlatte tale som vi hører så mye av i dag, den gjør mer skade enn nytte og hindrer Ånden fra å gjøre sin gjerning, men det er vanskelig å se, for den er jo så Luthersk

og Roseniansk. For en tid siden fikk jeg et brev fra en venn, der han skriver: «Jeg satt i dag og hørte en preken i radio, og den var både Luthersk og Roseniansk, men du så tørr den var. Kan du si meg årsaken?» Til det kan vi bare svare at den var uten Åndens inspirasjon, og derfor var den verdiløs for tilhørerne. Uten meg kan dere intet gjøre, sier Jesus.

Når jeg i dag ser på alle de møter som averteres i kirker og bedehus, da underer det meg at vi ser så lite resultat av virksomheten. Og vi må spørre hva årsaken kan være. Jeg tror at største årsaken finner vi i at det meste av det som blir forkjent er *uten Åndens inspirasjon*. En gang hørte jeg Ludvig Hope i Johanneskirken i Bergen. Den var helt fylt av mennesker, så alle både sitte- og ståplasser var opptatt. Jeg satt i trappen opp til alterringen, så jeg hadde godt utsyn over forsamlingen, og det var et gripende under å legge merke til den makt forkynnelsen hadde over forsamlingen. Det var ikke vanskelig å se at hele forsamlingen var grepst av Gud, et syn jeg aldri glemmer, å se Åndens usynlige makt som var tilstede på en måte alle fikk merke. Denne tale og dens mektige virkning på folket vil jeg komme til å minnes så lenge jeg lever. Teksten var: «Den bitre rot som vokser opp og volder men.»

Det er sjeldent vi hører en slik tale i dag, selv om folket også nå går hjem og sier han talte godt.

Jeg tror vi er kommet inn i den tid og

den stilling Israel var i på Esekiels tid, slik vi leser det i Esekiel 33, 30: «Og du menneskesønn. Ditt folks barn taler sammen om deg ved veggene og i husdørene, og alle sier de til hverandre: Kom og hør hva det er for et ord som utgår fra Herren! Så kommer de til deg i store skarer, og de setter seg foran deg som *mitt folk* og hører dine ord, men *de gjør ikke etter dem*. For det som er etter deres smak, det gjør de, og til vinning står deres hu. Og se, du er for dem som en yndig sang, som en som har en vacker røst og spiller fagert. De hører dine ord, men *gjør ikke etter dem*.»

Her ser vi at også i den tiden gikk de i store skarer og hørte på en «stortaler». Fra vår tid kan vi bare nevne Graham, og de mange tusener som gikk for å høre denne stortaler og hørte budskapet. De fleste gikk vel hjem og sa de hadde en hørt en stortaler, men fortsatte å leve livet som før borte fra Gud. Men når Guds ord forkynnes ved en liten og upopulær røst, da samles ingen store skarer.

Slike forhold har det nok vært gjennem tidene, og det vil nok ikke bli bedre i tiden som kommer, for vi er lovet at det bare skal bli mørkere og mørkere i tiden før Herrens dag. Jesus sier at han undres på om han finner troen på jorden når han kommer igjen.

Vi trenger å be om at Ånden må vekke oss, slik at vi *hører Herrens ord og gjør etter dem*.

Ole Rolfsnes

Han heiter under

For eit barn er oss født, ein son er oss gjeven, og herreveldet kviler på hans herdar, og han heiter under, rådgjevar, veldig Gud, æveleg fader, fredsfyrste. Esa. 9, 6.

Det første navnet profeten skriv, er under. Kven er denne person? Og kvi for so mange navn? Hadde vi som ber kristen navnet brukt advent og julehøgtida til å grunna på desse navna, slik som på gåver, då ville vi få ei rik jul. Då vilde jula få innhald.

Først under! Alt i skaparverket frå det minste strå, til sol, måne og stjerner. Så stort, så fint og fullkome. Alt som hører til vitenskap og teknikk, det er han som heiter under som har gjort det mogeleg. Sjølve menneske slik det vert utrusta, det er under. I alt han er og alt han gjer, er han under. Han heiter Jesus og er veldig Gud, æveleg Fader. Her er nok å grunna på, og aller mest å takka for. For i ham er alle ting skapte, dei i himmelen og dei på jorda, dei synlege, og dei usynlege – alt saman er det skapt ved han, og til han, og han er før alle ting, og alle ting står ved lag ved han. Kol. 1, 16–17.

Alle ting vert til ved han, og uten han vert ikkje ein einaste ting til av alt som er vorte til. Joh. 1, 3. Her er noko for det hovmodige og stolte menneske å tenkja på. David har sett sant på dette når han seier: Når eg ser din himmel, det verk av dine hender, månen og stjernene som du har skapt, kva er då eit menneske at du kjem han i hug, og eit menneskebarn at du ser til han. Salm. 8, 4–5.

Han ser til menneskebarna endå så dårleg vi har stilt oss til alt som han har gjeve. Å, kor menneske har øydelagt alt på jord, med si synd, med sitt vonde hjarta, og si vantru til underets Gud. Der nåde-underet når menneske-hjarta vert der eit rop: Mot deg einast har eg synda, og det som vondt er i dine auge har eg gjort,» Løyen ditt åsyn for mine synder, og sletta ut alle mine misgjerningar. Kvifor er det så få menneske som er kjend med dette i sitt hjarta? Hovedårsaka er at dei trur ikkje ordet frå skaparen.

For at ikkje verda skulle gå under på syndefallets dag, måtte eit under til: Jesus, Guds Son. Fordi han var Son, kunne han fødast til jord som vi, og verta som ein av oss. Her kan vi berre seia: Under over under. Han gjorde det for oss alle, seier ordet. Han var Ordet, og Ordet vart kjøt og feste bu hjå oss.

Ser du dette under? Så tek han på seg den store vanæra og fornedring og deler kår med ei fortapt slekt: «Fuglane hadde reir, og revane hi, men menneskesonen har ingen stad å hella sitt hovud til.» Endå det var han som vart verksmeistaren for skaparverket. Dette kan kallast under. Underets Gud vart lagt i ei krybbe, i Betlehem. Menneskeslektasov i synda og under dommen. Men himlen gleder seg, og englar syng lovsong. Ei stor gleda som skal timast alt folket. Berre nokre få hyrdar var vakne i nattemørket. Mengda vakna ikkje av bodskapen om frelsaren. Er det slik i dag og? I to tusen år har denne

bodskap om Jesus vorte forkynt, men aldri har menneska sove som i dag.

Det er skjult for dine augo, sa Jesus ein dag. Men endå står det skrive: «I dag om du høyrer hans røyst, så forherda ikkje ditt hjarta.» Nei, sei med hyrdane: Lat oss no ganga radt til Betlehem og sjå dette som har hendt, og som Herren har varsla oss om.» I dag kan du sjå og finna han i ordet. Ved det skjer underet óg i dag. Endå i dag kan dette verta di gleda som Peter skriv om: Lova være Gud og vår Herre Jesu Kristi Fader, han som etter si store miskunn har atterfødt oss til ei levande von ved Jesu Kristi oppstoda frå det døde. De som er atterfødde, ikkje av forgjenge-

leg, men uforgjengeleg sæde, ved Guds ord som lever og varer! For alt kjøt er gras, og all herlegdom hjå det som blom på gras, graset visnar og blomen på det fell av, men Herrens ord varer i all æva. Dette er det ordet som er forkynt for dykk ved evangeliet. Eg vil gjerne be med songaren: Akk kom jeg opp vil lukke, mitt hjerte og mitt sinn. Og full av lengsel sukke, kom Jesus dog her inn. Det er ei fremmed bolig, du har den selv jo kjøpt, så skal du blive trolig, her i mitt hjerte svøpt. Det er jula sitt store under, og fortapte syndarar si største gleda og trøyst.

Odd Dyrøy

Lekmannslina

av Ludvig Hope

Det norske lekmannsarbeid, alt frå Hauge si tid, har ikkje hatt si styrke i organisasjonen. Det har hatt styrken i livet. Det frie lekmannsarbeid har ikkje hatt høve til å stydja seg anten til prest eller kyrkja. Det kunne ikkje berga skilet når kjerna var borte. Det har ikkje vorte verna om og halde oppe ved ein kyrkjeleg lov–rett; men av livenes eige rett. Det har stått i folket med alle bruer sprengd attom seg, utan å eiga noko anna vern enn det som ligg i sjølve livet. Tok livet skade, so leid me nederlag i vårt arbeid. Organisasjonane berga oss ikkje når livet tok skade. Det var ingen

religiøs bygning, ikkje noko kyrkjesamfunn som pussa opp døden når livet var borte. Livet i lekmannsarbeidet må stå og falla med sin eigen rett. Kunne berre livet vera friskt og surlande, so berga det seg sjølv utan noko menneske-byggverk omkring seg. Ingen kunne slå det ned. Tvertom. Til meir det måtte strida for livet, dess sterkare vart det. Berre i den tida eg har levt, har dette ubundne, frie livet reist seg fleire gonger og kasta døden og vanekristendommen av seg. Det som frikyrkjene ikkje har makta, dette å kasta av seg vanekristendommen, utslitne former og mykje anna,

det har lekmannsarbeidet makta til i dag. Og ein av grunnane til dette er at livet har vore sterkare enn forma. Det

vart ikkje verna om turre strå, ved kyrkjessamfunn, lovparagrafar og sterke organisasjoner.

OASE – Åndelig fornyelse

Af Niels Ove Vigilius

Så fik Danmark også sin OASE-bevægelse. Den officielle stiftelse fandt sted på et møde i Århus den 25. august.

Bevægelsen er dannet efter norsk forbillede og har til formål at virke for karismatisk fornyelse på luthersk grund.

Ifølge sognepræst Niels Jørgen Fogh, Herlev, der var med i indbyrdergruppen, men undlod at engagere sig direkte i organisationsstiftelsen, er det, selve sagen drejer sig om, «at vi i de lokale menigheder erfarer Åndens fylde og kraft i hele den bibelske bredde».

Så langt så godt. Hvem vil erklære sig uenig i og ikke dele det anliggende?

Uforenelige opfattelser

Problemet er, at vi inden kristenheden i dag – også i vore egne lutherske sammenhænge – møder nok så forskellige og

indbyrdes helt uforenlige opfattelser af, hvori «Åndens fylde og kraft» består, hvordan den bliver os til del, og hvordan den opleves og erfares af os.

Er den forståelse heraf, som vi er bestemt af, og som vi forkynder og lærer, i overensstemmelse med det bibelske vidnesbyrd herom, så bliver følgen og frugten heraf også god: sand åndelig vækkelse og fornyelse.

Er den derimod i modstrid med Guds ord, bliver følgen og frugten heraf en ganske modsat: åndelig forvirring og forførelse til frafald fra Kristus.

Besindelse

Derfor giver stiftelsen af en dansk OASE-bevægelse os al grund til fornyet selvransagelse og besindelse på, hvad Guds ord siger om selve sagen: hvori Åndens fylde og kraft består, hvordan Gud delagtiggør os i og lader os opleve

og erfare den virkelighed, der her er tale om.

Selve utdtykket «Åndens fylde» finder vi ikke i Ny Testamente. Men sagen tales der om, om end med andre udtryk: «Guds fylde» (Ef. 3, 19), «Kristi fylde» og «hele guddomsfylden» (Kol. 2,9). Det er forskellige udtryk med samme indhold og betydning.

Ikke éngangsoplevelse

Når Guds ord formaner: «Lad jer fylde af Ånden!» (Ef. 5, 18) og: «Lad jer forvandle gennem en fornyelse af jeres sind» (Rom. 12,2), så er det helt klart ikke nogen altforvandlende éngangsoplevelse, der er tale om, men en proces, der til stadighed må finde sted i kristenlivet. Helligåndens fornyende gerning i en kristens liv strækker sig lige fra genførelsens øjeblik til fuldendelsen i herlighed på den yderste dag.

Fornyelssstider

Vel gives der også i kirken særlige åndelige fornyelssstider, og mange kristne oplever situationer eller øjeblikke, hvor de erfarer en særlig fylde af Ånden (jfv. Ap.G. 4, 8 og 31; 7, 55; 13, 9).

Men uanset hvor mange og hvor gennemgribende og stærke oplevelser af denne art, en kristen eller en kristen forsamling end måtte have, vil den fornyelse og helligørelse, som Helligånden virker i de

troende altid være ufuldkommen i dette liv (Fil. 3, 7–16; Kol. 1,9 ff.).

Hvad siger Ny Testamente?

Det, som er karakteristisk for Ny Testamentes tale, er, at «Guds fylde», «Kristi fylde», eller «hele guddomsfylden» omtales som både udgangspunkt og mål for de troendes efterlevelse af formningen til at «lade seg fylde af Ånden» (Ef. 5, 18), iføre seg «Guds fulde rustning» (Ef. 6, 13) og «vokse i vor Herres og frelsers Jesu Kristi nåde og erkendelse» (2. Pet. 3, 18).

Ifølge Kol. 2, 9–10 bor «hele guddomsfylden» i den menneskevordne Jesus Kristus, og – siges det så: «i denne fylde har I del, idet I er i Ham». Den er med andre udtryk for alt det, de troende har i Kristus i selve udgangspunktet for det kristne liv.

Vokse i erkendelse

Den «fylde», der her er tale om, «overgår al erkendelse» (Ef. 3, 19), så de troende aldrig her i tiden vil nå til fuldt ud at fatte og rumme den. Men de er kaldet til at leve i en stadig fornyet og mere omfattende erkendelse og tilegnelse af den. Derfor lyder også formningen: «Lad jer fylde af Ånden!»

Hvordan sker det?

Åndens gerning er uløseligt forbundet med Ordet (Gal. 3, 1–5;

Ef. 1. 13). Det er det middel, hvor igennem Gud delagtiggør os i «Åndens fylde» og udruster os med «kraften fra det høje».

Fylde af Ordet

Dermed er også sagt os noget afgørende om, hvordan en kristen i praksis «lader sig fylde af Ånden»: ved i stadig rigere mål at lade sig fylde af Ordet om Jesus Kristus, så han derigennem vokser i personlig erkendelse og tilegnelse af alt det, han allerede ejer i Kristus, og drives af Ånden til at leve hele sit liv i overensstemmelse med.

Hvordan opleves og erfares «Åndens fylde og kraft»?

Det er nok så forskelligt. De subjektive følelser, oplevelser og erfaringer, som Helligåndens gerning i os gennem Ordet er forbundet med, er ikke altid de samme. De er forskellige fra person til person og skifter også fra tid til anden i den enkelte kristnes liv.

Åndens fylde og egen fattigdom

Men jo mere Gud giver os del i «Åndens fylde», desto stærkere vil vi også både erkende, opleve og erfare vor egen indre fattigdom, elendighed og synd.

Den, som Gud ved ånden udruster med «kraft» og «nådegaver» til vidnesbyrd og tjeneste, vil ofte føle sig fuldstændig magtesløs. Åndens gerning i os er uløseligt

forbundet med, at Han også igen og igen lader os gøre de samme ydmygende erfaringer af egen hjælpesøshed og afmagt, som Paulus skildrer for os i 2. Kor. 12, 7–10.

Men samtidig hermed opleves og erfares «Åndens fylde og kraft» også som troens frydefulde forvisning om, at det ikke desto mindre står ved magt og gælder for os, når Gud siger: «Min nåde er dig *nok!* thi i magtesløshed udfolder min kraft sig helt.»

Dobbelthed

Så længe vi er undervejs og endnu ikke har nået troens mål i Guds evige rige, vil enhver kristens og hele den troende menigheds liv og tjeneste derfor også bestandig være mærket af den dobbelthed, Paulus udtrykker på følgende vis i 2. Kor. 6, 9–10: Vi er «som døende, dog se, vi lever; som tugtede, dog ikke pint til døde; som bedrøvede, dog altid glade; dog fattige, der dog gør mange rige; som de, der intet har og dog har alt!»

Det er troens «oplevelse» og «erfaring» af «Åndens fylde og kraft i hele dens bibelske bredde» – på forklarelsens tinder og i dødsrigets afgrund med; i glædens og trosfrimodighedens lyseste øjeblikke og i sorgens og anfægtelsens mørkeste stunder lige så fuldt.

Fra evighet av!

Men du Betlehem, Efrata, som er liten til å være blant Judas tusener! Fra deg skal det utgå for meg en som skal være hersker over Israel. Hans

utgang er fra gammel tid, fra evighets dager.

Derfor skal Han overgi dem inntil den tid da hun som skal føde, har født. Mika 5, 1–2a.

Hjemlandstoner

*Syng hjemlandstoner i sorg og i nød
for da får du krefter og mot,
for Jesus han frelser fra evige død
vi renses jo ren i hans blod.*

*Syng hjemlandets toner i kirke og hjem
her nede på vandringens sti,
å si da til alle at Gud er din venn
for Han vil oss alle stå bi.*

*Syng hjemlandets toner for den er så skjønn
for der vil ditt hjerte få ro,
da skal vi motta den salige lønn
der hjemme hos Herren å bo.*

*Syng hjemlandets toner for Jesus han kom
og døden han led for oss her,
å fri oss da alle fra evige dom
for han hadde alle så kjær.*

*Syng hjemlandets toner på himmelens vei
hvor du enn i verden går frem,
en venn har du med deg som svikter deg ei
men fører deg trygt til ditt hjem.*

*For hjemlandets toner gir glede og fred
til de som på Jesus vil tro,
for da kan jeg hvile hvert eneste sted
når jeg i mitt hjerte har ro.*

John Støle

Kasserer

På årsmøtet i år ble det opplyst at Margrete (Bø) Frafjord hadde bedt om å bli løst fra kassererjobben og at Sverre Bøhn hadde sagt seg villig å ta over igjen som kasserer.

Men i midten av september fikk vi beskjed fra Sverre Bøhn at han av helsemessige årsaker dessverre ikke kunne ta på seg kassererjobben. Etter en sam-

tale med Margrete Frafjord, sa hun seg villig til å fortsette. Styret er glad for at hun ville fortsette som kasserer.

Fra 1. januar 1990 vil adressen være:
Margrete Frafjord, Boks 89, 5582 Ølensvåg.
Bank- og posgironr. blir det samme som før.

Styret

Så nærmer det seg etter jul, da vi skal få minnes Jesus som kom til jorden for å frelse oss. Hvor mange er det som kjenner og tar i mot ham i 1989? Vi vet av skriften at det ikke var mange som tok imot Jesus da han kom til jorden første gangen, ganske få, blant dem var de *VISE* menn fra Østerland. De var vise p.g.a. at de hadde fått øye på *Ledestjernen*. Har vi fått synet på HAM, JESUS, SOM ER VEGEN OG SANNHETEN OG LIVET? Guds dom og vrede over vår synd, den måtte sones. Intet urent kan komme inn i himmelen. Dette var det Jesus kom til jorden for å oppfylle i vårt sted. Kristi stedfortredende soningslidelse er vårt håp og vår trøst.

Rom. 8, 3. For det som var umulig for loven, idet den var maktesløs ved kjødet, det gjorde Gud, idet han sendte sin Sønn i syndig kjøds lignelse og for syndens skyld og fordømte synden i kjødet.

Ja, måtte det ikke bli bare dette med det jordiske juleglitter, som opptok oss, men at han, JESUS, ble vår fred og sanne juleglede. Den beste og eneste riktige måte å feire jul på er å GLEDE seg i Jesus vår FRELSER.

Så vil jeg få ønske alle venner og medarbeidere i Guds rikes arbeid en velsignet JULEHØYTID og takke for et rikt og godt samarbeid i året som er gått.

Karl B. Bø